

Bryssel, 16. marraskuuta 2015
(OR. en)

13989/15

COMPET 507
MI 711
IND 183

ILMOITUS

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	<i>Neuvoston 30. marraskuuta ja 1. joulukuuta 2015 pidettävän istunnon (kilpailukyky) valmistelu</i> Kilpailukykytilanteen tarkistaminen: talouskehitys ja kilpailukykynekökohtien valtavirtaistaminen kaikkiin politiikan aloihin – <i>Komissio esittelee</i> – <i>Puheenjohtajavaltion selvitys kilpailukykynekökohtien valtavirtaistamisesta</i> – <i>Keskustelu</i>

JOHDANTO

Eurooppa-neuvosto totesi maaliskuussa 2014, että EU tarvitsee vahvan ja kilpailukykyisen teollisen perustan, joka on talouskasvun ja työllisyyden keskeinen liikkeelle paneva voima sekä tuotantojen että investointien suhteen.

Eurooppa-neuvosto korosti, että tämän tavoitteen saavuttaminen edellyttää teollisuuden kilpailukykyyn liittyvien näkökohtien ottamista huomioon kaikilla EU-politiikka-aloilla eli **kilpailukykynekökohtien valtavirtaistamista**.¹

¹ Asiak. EUCO 7/1/14, 21.3.2014.

Italian, Latvian ja Luxemburgin puheenjohtajakolmikko (vuoden 2014 jälkipuoliskolta vuoden 2015 loppuun) on ottanut esille Eurooppa-neuvoston vaatimuksen ja tehnyt siitä yhden yhteisen työohjelmansa tärkeimmistä tavoitteista.²

Puheenjohtajavaltio Luxemburg on tukeutunut Italian ja Latvian puheenjohtajakausilla suoritettuun työhön ja ottanut viimeisten kuuden kuukauden aikana käyttöön joitakin uusia menettelyjä. Niiden avulla on ollut tarkoitus helpottaa kilpailukykyneuvostojen toiminnan toteutusta kilpailukykyneuvostossa.

Puheenjohtajavaltio Luxemburg on keskittynyt etenkin seuraaviin kahteen työskentelyn osa-alueeseen:

- **Uusien työmenetelmien** käyttöönotto, jonka tarkoituksena on ollut helpottaa valtavirtaistamisen toteutusta ja samalla parantaa kilpailukykyneuvoston toimintaa. Esimerkkeinä mainittakoon kilpailukykytilanteen tarkistusten käynnistäminen, puheenjohtajavaltion valtavirtaistamislueiden laatiminen tarkoituksena koota siihen tärkeimmät käsiteltävänä olevat ja tulevat ehdotukset, jotka saattavat vaikuttaa merkittävästi kilpailukykyyn, sekä eri aloja edustavien asiantuntijoiden yhteisten työryhmäkokousten järjestäminen kilpailukykyä koskevan yhdenmukaisen lähestymistavan edistämiseksi.
- Perusteellinen analyysi **EU:n kilpailukykyä koskevista asiakysymyksistä**, kuten investointiolosuhteiden parantamisesta EU:ssa, energiavaltaisen teollisuuden kilpailukykyyn lisäämisestä, sisämarkkinoiden toimivuuden ja sääntelykehyksen yleisen laadun parantamisesta sekä pk-yritysten tarpeiden huomioon ottamisesta entistä paremmin³, jotta voidaan määrittää mahdolliset pullonkaulat ja toiminnan painopisteet.

Puheenjohtajavaltio on lähestynyt työtään **eurooppalaisen lisäarvon määrittämisen** näkökulmasta keskittymällä sellaisiin EU:n toimiin, jotka voivat tuoda konkreettista hyötyä kansalaisille ja yrityksille, etenkin pk-yrityksille.

² Asiak. 11258/14.

³ Yksityiskohtainen katsaus näihin kysymyksiin annetaan selvityksen pääosassa.

Liitteessä olevan selvityksen tavoitteena on tämän osalta tehdyn työn pohjalta tehdä selkoa saavutetusta edistymisestä ja antaa yleiskuva asian käsittelystä Luxemburgin puheenjohtajakaudella.

Lisäksi siinä annetaan suosituksia siitä, miten kilpailukykyneuvostojen valtavirtaistamista voitaisiin edelleen tehostaa tulevaisuudessa. Suositukset voidaan tiivistää seuraavasti:

- Etusijalla olisi asetettava **kilpailukykyä koskevan yhdenmukaisen lähestymistavan** edistäminen kilpailukykyneuvostossa ja neuvoston eri kokoonpanojen kesken.
- Kilpailukykyneuvoston tulisi hyödyntää ja edelleen kehittää **puheenjohtajavaltion valtavirtaistamislupailua ja kilpailukykytilanteen tarkistamista** kilpailukykyneuvostojen valtavirtaistamisen seuranta välineinä ja kilpailukykyneuvoston toiminnan parantamiseksi. Näillä välineillä on tarkoitus auttaa neuvostoa täyttämään tehtävänsä ja reagoimaan oikea-aikaisesti tärkeisiin reaalisuudesta koskeviin kysymyksiin.
- **Valtavirtaistamista** tulisi **toteuttaa** myös **kansallisella tasolla** tarkoituksenmukaisin koordinoitavuuksin. Valtavirtaistamislupailusta voi olla apua tässä yhteydessä.
- Kilpailukykyyn kytkeytyvien laajojen poliittisten prosessien, kuten **digitaalisia sisämarkkinoita koskevan strategian ja sisämarkkinastrategian**, hallintaa tulisi tehostaa ja kilpailukykyneuvoston olisi hoidettava tehtävänsä aktiivisesti.
- Komission olisi toimitettava tarkempia tietoja sellaisten **suunnittelemissa erityistoimien ajoituksesta ja sisällöstä**, joilla voidaan syventää kilpailukykyneuvostojen valtavirtaistamista, mukaan lukien niin horisontaaliset kuin alakohtaisetkin toimenpiteet.
- **Kilpailukykyä ja kasvua käsittelevän korkean tason työryhmän** olisi osallistuttava valtavirtaistamista koskevien kysymysten valmisteluun ja jatkoanalyysiin, ja sen olisi seurattava edelleen **neuvoston päätelmien täytäntöönpanoa**.

Puheenjohtajavaltio Luxemburg pyytää seuraavia puheenjohtajavaltioita ja komissiota tukeutumaan tässä selvityksessä tältä osin tehtyihin havaintoihin ja tarkastelemaan niitä koskevia jatkotoimia.

KILPAILUKYKYNÄKÖKOHTIEN VALTAVIRTAISTAMINEN**TILANNE JA NÄKYMÄT****PUHEENJOHTAJAVALTION SELVITYS****I KILPAILUKYKYNEUVOSTON TOIMEKSIANTO**

Kilpailukyknäkökohtien systemaattinen huomioon ottaminen ei ole uusi ajatus neuvostossa. Kun kilpailukykyneuvosto perustettiin vuonna 2002, sen oli tarkoitus toimia kilpailukyvyyn strategisena seurantakeskuksena.⁴

Muutaman kuukauden kuluttua kilpailukykyneuvoston perustamisesta maaliskuussa 2003 kokoontunut Eurooppa-neuvosto antoi sille laajan toimeksiannon, jonka mukaan tuota kokoonpanoa *"olisi kuultava neuvoston päätöksentekoprosessissa käsiteltäessä ehdotuksia, joilla todennäköisesti on merkittäviä vaikutuksia kilpailukykyyn, sen lisäksi, että kaikkien neuvoston kokoonpanojen on arvioitava oman alansa vaikutukset"*.⁵

Samaan aikaan Eurooppa-neuvosto totesi, että kilpailukykyneuvoston *"on horisontaalisen tehtävänsä mukaisesti aktiivisesti edistettävä kilpailukyvyyn parantamista ja kasvun lisäämistä (...) ja tarkasteltava säännöllisesti sekä horisontaalisia että alakohtaisia kysymyksiä"*.⁶

II KILPAILUKYKYNEUVOSTON TOIMINNAN PARANTAMINEN

Kilpailukykyneuvosto on ponnistellut jatkuvasti täyttääkseen tehtävänsä, ja sen keskuudessa on vallinnut yksimielisyys tarpeesta kehittää uusia työskentelymenetelmiä kilpailukykyneuvoston tehokkuuden parantamiseksi.

⁴ Toteutettiin yhdistämällä kolme neuvoston entistä kokoonpanoa (teollisuus, sisämarkkinat ja tutkimus).

⁵ Asiak. 8410/03.

⁶ Ks. edellinen alaviite.

Italian puheenjohtajakaudella syyskuussa 2014 kilpailukykyneuvosto päätti "*toteuttaa toimeksiantonsa jäsenllymin ja systemaattisemmin ja tarkastella kaikkia ehdotuksia, joilla on merkittäviä vaikutuksia kilpailukykyyn*" ja "*keskustella säännöllisesti teollisuuden kilpailukyvyn valtavirtaistamisesta* [maaliskuussa 2014 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston pyyntö] ⁷*komission toimittamien tietojen pohjalta*".⁸

Jäljempänä mainitut konkreettiset toimenpiteet on myöhemmin toteutettu kilpailukykyneuvoston operatiivisen toiminnan parantamiseksi.

i) Kilpailukykytilanteen tarkistaminen

Sekä jäsenvaltioilta että komissiolta saamansa vahvan tuen avulla puheenjohtajavaltio Luxemburg on ottanut käyttöön kilpailukykyneuvoston strategisen roolin vahvistamiseen tarkoitetun uuden työskentelymenetelmän eli kilpailukykytilanteen tarkistamisen.

Tarkistamisen tavoitteena on antaa ministereille mahdollisuus esittää ensisijaisia tavoitteita ja reagoida kaikilla kilpailukykyneuvoston ydintoiminta-alan kannalta merkityksellisillä aloilla ilmeneviin kiireellisiin asioihin ja tapahtumiin eli reaalitalouteen.

Tarkistaminen toteutetaan avoimena keskusteluna, joka käydään ministerien ja komission kesken kunkin kilpailukykyneuvoston istunnon alussa. Keskustelussa on tarkoitus arvioida nykytilannetta tulosten ja jatkotoimien suhteen, jotta voidaan määrittää neuvostossa ja sen valmisteluelimissä jatkossa tehtävän työn ensisijaiset tavoitteet ja lisäksi osaltaan edistää tärkeiden asioiden koordinoitua kansallisella tasolla.

Sisältökysymysten lisäksi kilpailukykytilanteen tarkistaminen toimii välineenä, jolla lisätään kilpailukykyneuvoston istuntojen dynamiikkaa tekemällä niistä spontaanimpia ja interaktiivisempia.

Kilpailukykytilanne tarkistettiin ensimmäisen kerran 1. lokakuuta 2015 pidetyssä kilpailukykyneuvoston istunnossa. Tarkistaminen käsitti seuraavat kaksi keskeistä osatekijää:

⁷ Ks. edellinen alaviite.

⁸ Asiak. 13338/14.

- a) Komission esittely kilpailukykyä ja markkinoiden yhdentymistä koskevista keskeisistä indikaattoreista, joita ovat esimerkiksi tavaroiden ja palvelujen kaupan yhdentyminen ja viimeaikaiset suuntaukset suorien ulkomaisten investointien ja yleensäkin investointien alalla. Esittelyn aikana kiinnitettiin huomiota erityisesti yhteen alaan eli ympäristöpolitiikan ja sääntelyn parantamisen väliseen kytkökseen ja yleisemmin tarpeeseen varmistaa, että sääntelykehys on ennakoitavissa oleva, selkeä ja johdonmukainen.
- b) Puheenjohtajavaltion valtavirtaistamisluettelo eli puheenjohtajavaltion epävirallinen asiakirja, jossa esitetään ohjeellinen ei-tyhjentävä katsaus nykyisiin ja tuleviin EU:n aloitteisiin, jotka voivat vaikuttaa merkittävästi kilpailukykyyn, neuvoston muiden kokoonpanojen toimivaltaan kuuluvat aloitteet mukaan lukien. Sisämarkkinoiden eheyden ja toimivuuden valvontaa koskevan kilpailukykyneuvoston tehtävän helpottamiseksi luettelossa korostetaan erityisesti aloitteita, joiden oikeusperustana on sisämarkkinoita koskevat määräykset (SEUT 114 artikla).

Tarkistamisen yhteydessä käytiin perusteellinen ja avoin keskustelu ensisijaisista tavoitteista, joita ministerit ovat yksilöineet kilpailukykyneuvoston valtavirtaistamisen osalta. Sääntelyn tehokkuutta koskevan kysymyksen suhteen tarkistaminen myös auttoi osoittamaan, ettei lainsäädännön tavoitetason ja sen luoman sääntelytaakan välillä ole välttämättä suoraa kytköstä eli että on mahdollista pyrkiä korkeaan tavoitetasoon ja samalla pitää sääntelytaakka mahdollisimman vähäisenä.

Jäljempänä mainitut parannusehdotukset tuotiin esiin ja otettiin myöhemmin huomioon tulevia kilpailukykytilanteen tarkastamisesta käytäviä keskusteluja silmällä pitäen.

- Entistä enemmän huomiota olisi kiinnitettävä uusimpien käytettävissä olevien tietojen pohjalta tehtävään mikrotaloudelliseen analyysiin sekä EU:n ja kolmansien maiden kilpailukykyyn vertailuun (kansainväliseen ulottuvuuteen).
- Keskustelu kilpailutilanteen tarkistamisesta koskevasta komission esittelystä ja keskustelu puheenjohtajavaltion valtavirtaistamisluettelosta olisi käytävä selkeämmin erillään toisistaan.
- Ei pitäisi käsitellä valtavirtaistamisluetteloa kokonaisuudessaan, vaan puheenjohtajavaltion tulisi valita korkeintaan kaksi aihetta kussakin neuvoston istunnossa tapahtuvaa perusteellista tarkastelua varten.

- Puheenjohtajavaltion valtavirtaistamisluetteloa voidaan käyttää keskeisimpien kilpailukyvyn kannalta merkityksellisten asioiden hyödyllisenä seurantavälineenä. Jäsenvaltiot voivat käyttää luetteloa myös kansallisten viranomaisten sisäiseen koordinointiin.
- Olisi harkittava jäsennellympää lähestymistapaa kussakin neuvoston istunnossa tarkasteltavien kysymysten ja indikaattoreiden osalta.

ii) Kilpailukykyä ja kasvua käsittelevä korkean tason työryhmä

Italian puheenjohtajakaudella perustettiin kilpailukykyä ja kasvua käsittelevä korkean tason työryhmä (jäljempänä 'korkean tason työryhmä') virallisesti Coreper I:n alaiseksi työryhmäksi.⁹

Korkean tason työryhmän tehtävänä on tukea kilpailukykyneuvostoa muun muassa kilpailukyvyn seurannassa ja siihen liittyvien näkökohtien valtavirtaistamisessa.

Jatkuvuuden varmistamiseksi työryhmälle päätettiin valita pysyvä puheenjohtaja Italian, Latvian ja Luxemburgin muodostaman puheenjohtajakolmikon puheenjohtajakausiin ajaksi. Kolmikko nimesi yhdessä puheenjohtajaksi kyseisen työryhmän Latvian edustajan, ja Italia ja Luxemburg nimesivät edustajansa varapuheenjohtajiksi.¹⁰

Kolmikon puheenjohtajakausiin aikana korkean tason työryhmä käsitteli perusteellisesti tärkeitä valtavirtaistamiskysymyksiä, kuten energiaunionia, pääomamarkkinaunionia ja mahdollista kansallisten kilpailukykyviranomaisten perustamista.¹¹

Latvian puheenjohtajakaudella korkean tason työryhmä käynnisti kilpailukykyneuvoston aiempien päätelmien täytäntöönpanon arviointia koskevan menettelyn, jotta voitaisiin arvioida systemaattisesti, ovatko neuvosto, komissio ja jäsenvaltiot saamassa aikaan sitoumustensa mukaisia tuloksia.

⁹ Asiak. 15006/14.

¹⁰ Lisäksi italialainen varapuheenjohtaja sai kolmikolta erityistehtäväkseen esittää sellaisia strategioita, hallintoa ja operatiivista toimintaa koskevia ehdotuksia, joiden avulla voidaan hyödyntää täysimääräisesti korkean tason työryhmän mahdollisuuksia edistää Euroopan kilpailukykyä.

¹¹ Kuten ehdotettiin Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan, komission puheenjohtajan, Euroopan parlamentin puhemiehen, euroryhmän puheenjohtajan ja EKP:n pääjohtajan kertomuksessa "Euroopan talous- ja rahaliiton viimeistely".

Tulevaisuudessa tehtävien parannusten osalta ehdotettiin, että korkean tason työryhmä otettaisiin entistä enemmän mukaan valmistelemaan ja seuraamaan neuvoston asialistalle otettavia muita kuin lainsäädäntöasioita, kuten kilpailukykytilanteen tarkistamisen yhteydessä yksilöityjä kysymyksiä, ja että varmistettaisiin korkean tason työryhmän ja kilpailukyky- ja kasvutyöryhmän välinen asianmukainen koordinointi.

*iii) **Kannustaminen alojenvälisiin lähestymistapoihin***

Kilpailukykyä koskevan yhdennetymmän lähestymistavan edistämiseksi puheenjohtajavaltio kannusti neuvoston eri työryhmiä yhteistyössä käsittelemään tärkeitä kilpailukykykysymyksiä sekä kilpailukykyneuvoston toimivallan puitteissa että neuvoston eri kokoonpanojen kesken.

Parempaa sääntelyä käsittelevä työryhmä ja teollisuustyöryhmä sekä sisämarkkinatyöryhmä ja teollisuustyöryhmä ovat järjestäneet keskenään useita yhteisiä kokouksia.

Myös sisämarkkinatyöryhmä ja televiestintätyöryhmä ovat pitäneet yhteisiä kokouksia aiheenaan digitaaliset sisämarkkinat, ja ympäristöneuvokset oli kutsuttu osallistumaan energiavaltaisen teollisuuden kilpailukykyä käsittelevän teollisuustyöryhmän kokoukseen.

Yleisesti ottaen valtuuskunnat ovat voimakkaasti kannattaneet yhteisiä kokouksia, ja niitä on pidetty dynaamisena ja tehokkaana menetelmänä eri alojen asiantuntijoiden välisen yhteisymmärryksen saavuttamisessa.

Lisäksi on oltu laajasti yhtä mieltä siitä, että yhteisiä kokouksia koskevaa käytäntöä olisi hyödynnettävä edelleen tulevana puheenjohtajakausina. Keskustelujen aikana jotkin valtuuskunnat ovat kannattaneet ajatusta siitä, että harkittaisiin sellaisten ad hoc -työryhmien perustamista, jotka käsittelevät keskeisiä, useiden neuvoston eri kokoonpanojen kannalta merkittäviä kysymyksiä.

III KILPAILUKYKYNÄKÖKOHTIEN VALTAVIRTAISTAMISEEN LIITTYVÄ AIHEKOHTAINEN KÄSITTELY

Puheenjohtajavaltio on järjestänyt joukon kilpailukyvyyn kannalta tärkeitä tekijöitä käsitteleviä aihekohtaisia kokouksia ja keskusteluja tärkeimpien haasteiden määrittämiseksi. Niissä on yleensä ollut läsnä sidosryhmien edustajia ja ulkopuolisia asiantuntijoita, joita on pyydetty pohjustamaan keskusteluja.

Jäljempänä a–g kohdassa esitetään ohjeellinen ei-tyhjentävä katsaus tähän työskentelyyn ja puheenjohtajavaltion yksilöimiin tärkeimpiin viesteihin ja tuloksiin.

a. Yleinen toimintapoliittinen lähestymistapa kilpailukylynäkökohtien valtavirtaistamiseen

Vuoden 2015 kesäkuussa komission jäsen Elzbieta Bienkowska lähetti kilpailukyvyistä vastaaville ministereille kirjeen toimista, joita komissio parhaillaan toteuttaa teollisuuden kilpailukyvyyn edistämiseksi ja sitä koskevien näkökohtien sisällyttämiseksi EU:n kaikkiin politiikkoihin.

Kirjeen sisältöä on tarkasteltu teollisuustyöryhmässä. Jäsenvaltiot ovat olleet yleisesti ottaen tyytyväisiä komission esittämään yhdenmukaiseen lähestymistapaan, jossa on tuotu esille tarve ottaa entistä enemmän huomioon arvoketjut ja omaksua teollisuuspolitiikkaa koskeva laajempi näkemys, johon kuuluvat palvelujen, digitalisoinnin, paremman sääntelyn ja sisämarkkinoiden kaltaiset tärkeät seikat.

Monet valtuuskunnat ovat ilmaisseet olevansa kiinnostuneita saamaan tarkempia tietoja komission suunnittelemien erityistoimien ajoituksesta ja sisällöstä. Monet valtuuskunnat ovat myös korostaneet, että on edelleen integroitava muita EU:n kilpailukyvyn kannalta merkittäviä politiikkoja, kuten ympäristö- ja ilmastopolitiikka. Lisäksi on tuotu esille, että eräillä teollisuuden aloilla ja arvoketjuissa on tarvittaessa edelleen tärkeää toteuttaa horisontaalisia toimenpiteitä täydentävää erityistä toimintapolitiikkaa. Useat valtuuskunnat ovat korostaneet, että on toteutettava erityistoimia pk-yritysten kilpailukyvyn parantamiseksi.

Latvia keskittyi aiemmin puheenjohtajakaudellaan EU:n teollisuuden digitalisoitumiskehityksen edellyttämiin toimenpiteisiin ja korosti yleensäkin sitä, että digitaalinen ulottuvuus on otettava paremmin huomioon kaikissa EU:n politiikoissa. Vuoden 2016 aikana olisi arvioitava asiassa saavutettua edistymistä ja jatkotoimien tarvetta.¹²

b. Kilpailukykyyn kohdistuvat haasteet energiavaltaisen teollisuuden kannalta

Energiavaltaisen teollisuuden kilpailukyky on ollut puheenjohtajavaltio Luxemburgin tärkeimpiä painopisteitä. Sitä on tarkasteltu ottaen huomioon tällä hetkellä toteutettavat merkittävät politiikkatoimet, joista erityisesti mainittakoon energiaunioni ja EU:n päästökauppajärjestelmää (EU ETS) koskeva uudistusehdotus, sekä kauppapoliittiset näkökohdat. Lisäksi on tarkasteltu Euroopan strategisten investointien rahaston (ESIR) energiavaltaisen teollisuuden hankkeille tarjoamaa tukea.

¹² Ks. asiak. 8993/15: neuvoston päätelmät Euroopan teollisuuden digitalisoitumiskehityksestä.

EU:n terästeollisuuden edessä olevista vakavista haasteista keskusteltiin kilpailukykyneuvoston ylimääräisessä kokouksessa 9. marraskuuta 2015. Kokouksessa päätettiin toteuttaa toimia, joilla parannetaan Euroopan teräsalan globaalia kilpailukykyä. Tämän tulisi olla osa kattavaa lähestymistapaa, jolla pyritään luomaan kilpailukykyä edistävä toimintaympäristö koko energiavaltaiselle teollisuudelle muun muassa ennakoitavissa olevan ja johdonmukaisen sääntely-ympäristön ja innovointia edistävien toimenpiteiden avulla. Toteutettaviin toimenpiteisiin kuuluvat EU:n kauppapoliittisten välineiden kirjon täysimääräinen ja oikea-aikainen käyttö maailmanlaajuisten tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamiseksi, ESIR-rahaston tarjoamien mahdollisuuksien ja voimassa olevien valtiontukea koskevien EU:n sääntöjen tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntäminen sekä sen varmistaminen, että päästökauppajärjestelmällä estetään hiilivuoto.¹³ Jatkotoimena päätettiin järjestää korkean tason sidosryhmien erityiskonferenssi, johon osallistuvat työmarkkinaosapuolet ja jossa arvioidaan nykytilannetta ja harkitaan politiikkatoimia.

Myös päästökauppajärjestelmää koskevaa uudistusehdotusta käsiteltiin epävirallisessa keskustelussa, jonka ministerit kävivät kilpailukykyneuvoston istunnon yhteydessä 1. lokakuuta 2015.

Puheenjohtajavaltio laati keskustelun pohjalta seuraavat keskeiset viestit:

- On varmistettava asian tiivis koordinointi kansallisella tasolla ja pidettävä kilpailukykyneuvosto ajan tasalla meneillään olevista neuvotteluista.
- On varmistettava, että päästökauppajärjestelmällä estetään hiilivuoto ja suositetaan EU:ssa tehtäviä pitkän aikavälin investointeja huolehtimalla oikeusvarmuudesta ja ennakoitavuudesta.
- Päästökauppajärjestelmällä on tarkoitus luoda asianmukaisia kannustimia, joilla kannustetaan ja palkitaan kaikilla energiavaltaisilla teollisuudenaloilla parhaisiin tuloksiin päässeitä ja edistetään innovatiivisimpiin ja ympäristöystävällisimpiin ratkaisuihin tehtäviä investointeja.

Lisäksi otettiin esille seuraavat keskeiset kysymykset, joita voi olla aiheellista pohtia tarkemmin.

¹³ Kilpailukykyneuvoston ylimääräisen kokouksen päätelmät löytyvät seuraavasta osoitteesta:
<http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2015/11/09-compet-presidency-conclusions/>

- Välillisten hiilikustannusten yhdenmukaistetun korvausmekanismin käyttöönotto.
- Toimenpiteet sen varmistamiseksi, että voidaan tehokkaasti ja aiempaa kohdennetummin hallita hiilivuodon riskiä, jotta kaikki päästöoikeudet voidaan jakaa ilmaiseksi eniten alttiina hiilivuodon riskille olevien alojen tehokkaimmille laitoksille lokakuussa 2014 annettujen Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisesti.
- Asetetaan vertailuarvot uusimpien käytettävissä olevien tuotantotietojen perusteella ja otetaan samalla myös huomioon yrityksille koituva hallinnollinen rasite.
- Tarve tukea vähähiilisiä teknologioita avoimuuden ja huippuosaamisen periaatteiden mukaisesti.

c. Järkevän sääntelyn toimintaohjelman käyttö EU:n yritysten ja etenkin pk-yritysten kilpailukyyn lisäämiseksi

Tämän toimintalinjan tarkoituksena on ollut tutkia – konkreettisesta käytännön näkökulmasta –, miten paremman sääntelyn välineillä ja menettelyillä voidaan osaltaan varmistaa, että sääntely on tarkoituksenmukaista ja että sillä saadaan aikaan tavoitteeksi asetut tulokset mahdollisimman tehokkaasti etenkin pk- ja mikroyritysten kannalta katsottuna.

Keskusteluissa on otettu huomioon järkevän sääntelyn toimintaohjelma ja sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskeva ohjelma (REFIT). Esillä ovat olleet sekä ennakkoarviointiin ja vaikutustenarviointiin että jälkiarviointiin käytettävät välineet, erityisesti kumulatiivisia kustannuksia koskevat arviot ja toimivuustarkastukset.

Erityistä huomiota on kiinnitetty siihen, miten pk-yritysten tarpeet on otettu huomioon EU:n lainsäädännössä ("pienet ensin" -periaate). Tässä yhteydessä on tarkasteltu pk- ja mikroyrityksiin sovellettavien erityisten poikkeuksien ja kevennettyjen järjestelyjen merkitystä ja niistä tähän mennessä saatuja kokemuksia.

Keskusteluissa on otettu esille erityisesti seuraavat asiat:

- Sääntelyn vaikutusten ennakko- ja jälkiarviointi on yleensä mutkikas menettely, ja menetelmien suunnittelu ja soveltaminen on yleensä tehtävä tapauskohtaisesti.
- Ei ole aina mahdollista arvioida vaikutuksia määrällisesti (mahdollisina kustannuksina, hyötyinä jne.). Tällaiset arviot voivat kuitenkin olla hyödyllisiä todisteita, jotka otetaan huomioon päätöksentekoprosessissa muiden osatekijöiden joukossa.

- Lainsäädännön jälkiarvioinneista saadaan hyödyllistä tietoa siitä, miten sääntely toimii perustasolla, mutta niiden toteuttaminen on yleensä hyvin monimutkaista, kallista ja aikaa vievää. Jälkiarvioinnin aiheet olisi sen vuoksi valittava huolellisesti ja määriteltävä tarkasti.
- Jälkiarviointien tulokset edellyttävät systemaattisempia jatkotoimia, esimerkiksi teräksen ja alumiinin osalta kumulatiivisten kustannusten arviointia. Lisäksi on ehdotettu, että kumulatiivisia kustannuksia koskevia lisäarviointeja toteutettaisiin muilla teollisuus- tai palvelualoilla.
- On mainittu tarve parantaa sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskevan ohjelman (REFIT) tulostaulua ottamalla käyttöön lisää REFIT-ohjelman vaikutuksista tehtäviä määrällisiä arvioita.
- Pk- tai mikroyrityksiin sovellettavat yksittäiset poikkeukset tai kevyemmät järjestelyt voivat olla tehokkaita tietyillä aloilla, vaikka niistä voi olla myös haittaa, kun pk-yritykset etsivät markkinarahoitusta.
- Pää tavoitteena tulisi edelleen olla kaikkia yrityksiä, niin suuria kuin pieniäkin, koskevan selkeän ja yksinkertaisen lainsäädännön aikaansaanti varsinkin siitä syystä, että pk- ja mikroyritysten määrä on ylivoimaisesti suurin kansantaloudessa (niiden osuus EU:n yrityksistä on yhteensä noin 98 prosenttia).
- Pk-yrityksiksi, mikroyritykset ja aloittelevat yritykset mukaan lukien, luokiteltavien erityyppisten yritysten välillä voi olla merkittäviä eroja, ja niillä saattaa olla tapauksesta riippuen hyvin erilaiset tarpeet ja odotukset sääntelyn suhteen.
- Kustannusten ja kuormituksen arvioinnin ohella vaikuttaa olevan tärkeää ottaa lisäksi huomioon lisäarvo ja hyödyt, joita EU:n sääntely voi tuottaa yrityksille erityisesti takaamalla oikeusvarmuuden ja poistamalla yrityksiltä rasitteen, joka johtuu 28 erilaisen kansallisen lainsäädännön noudattamisesta.

d. Sisämarkkinoiden yhdentymisen syventäminen

Sisämarkkinoiden, digitaalimarkkinat mukaan lukien, moitteeton toiminta on EU:n kannalta tärkeimpiä kilpailukykyyn vaikuttavia tekijöitä. Se on myös ainoita kilpailukykyyn vaikuttavia tekijöitä, jotka ovat suurelta osin EU:n hallinnassa (poiketen muista aloista, jotka ovat riippuvaisempia globaalista toimintaympäristöstä tai kansallisista politiikoista): EU voi vapaasti päättää omista sisämarkkinasäännöistään ja niiden tavoitetasosta.

Sisämarkkinat ovat kuitenkin edelleen pirstaloituneet monilla aloilla, ja EU on yhä kaikkea muuta kuin saavuttanut tavoitteen eli sen, että eurooppalaisille yrityksille ja kuluttajille tarjottaisiin mahdollisuus myydä ja ostaa tavaroita ja palveluja kaikkialla EU:ssa yhtä vaivattomasti kuin kunkin omilla kansallisilla markkinoilla. Aivan liian usein nämä joutuvat edelleen toimimaan 28:illä "minimarkkinoilla".

Puheenjohtajavaltion keskeisenä painopisteenä on ollut sisämarkkinoiden, myös digitaalisten sisämarkkinoiden, syventäminen poistamalla jäljellä olevista esteistä johtuvat merkittävät **Euroopan yhdentymisen toteutumattomuuden kustannukset**¹⁴.

Luxemburgissa 20. heinäkuuta 2015 pidetyssä kilpailukyvystä vastaavien ministereiden epävirallisessa kokouksessa korostettiin sellaisten hyvien EU:n sääntöjen tuomia hyötyjä ja tarvetta, jotka edistävät markkinoiden yhdentymistä esteitä poistamalla. Hyvät EU:n säännöt tuovat konkreettisia etuja niin yrityksille ja kansalaisille kuin kuluttajillekin.

Neuvoston epävirallisessa kokouksessa käytyjen keskustelujen pohjalta puheenjohtajavaltio totesi lopuksi, että jäsenvaltiot ja yritykset ovat esittäneet vahvan vaatimuksen EU:n lainsäädännön tehostamisesta ja entistä tarkemmasta kohdentamisesta sekä markkinoiden yhdentymistä ja oikeusvarmuutta edistävien sääntelyvälineiden hyödyntämisestä erityisesti yhdistämällä kohdennetun yhdenmukaistamisen vastavuoroiseen tunnustamiseen EU:n lainsäädännössä.

Puheenjohtajavaltio käsitteli myös kahta keskeistä aloitetta, jotka komissio on esittänyt sisämarkkinoiden syventämiseksi, eli digitaalisia sisämarkkinoita ja sisämarkkinoita koskevia strategioita.

Latvian puheenjohtajakaudella tehtiin digitaalisten sisämarkkinoiden osalta merkittävää työtä keskeisten painopisteiden asettamiseksi. Odotettaessa säädösehdotuksia, jotka esitetään vasta vuoden 2015 lopulla ja vuoden 2016 aikana, puheenjohtajavaltio Luxemburg on keskittynyt komissiossa meneillään olevan työn seurantaan ja eräiden tärkeiden komission tulevaa sääntelymallia koskevien kysymysten perusteelliseen analysointiin erityisesti verkkofoorumien ja jakamistalouden osalta. Tätä varten on pidetty sisämarkkinatyöryhmän ja televiestintätyöryhmän yhteisiä kokouksia.

¹⁴ Ks. tutkimus:
[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2014/563350/IPOL-EAVA_ET\(2014\)563350_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2014/563350/IPOL-EAVA_ET(2014)563350_EN.pdf)

Lisäksi puheenjohtajavaltio on aloittanut sisämarkkinastrategian käsittelyn tarkastelemalla komission ehdottamia keskeisiä poliittisia painopisteitä. Sisämarkkinatyöryhmän ja teollisuustyöryhmän yhteisessä kokouksessa tarkasteltiin sisämarkkinoiden yhdentymistä ja kilpailukykyä koskevaa kertomusta, jossa esitetään strategiaa tukevia taloudellisia toiseikkoja.

Esiin tuotiin etenkin seuraavat asiat:

- Sisämarkkinastrategiaa ja sen tavoitteita tuetaan laajasti.
- Olisi varmistettava asianmukainen koordinointi edellä mainitun strategian ja digitaalisia sisämarkkinoita koskevan strategian välillä, jotta saadaan aikaan konkreettisia tuloksia kasvun ja työllisyyden suhteen.
- Konkreettisten aloitteiden, joiden tulisi perustua sisämarkkinastrategiaan ja digitaalisia sisämarkkinoita koskevaan strategiaan, tulisi osaltaan tehokkaasti parantaa sisämarkkinoiden toimintaa poistamalla esteitä ja luomalla oikeusvarmuutta toimijoiden ja kuluttajien osalta.
- Tulosten johdonmukaisuuden ja lähentymisen varmistamiseksi on tärkeää, että molempien strategioiden toteutuksessa saavutettua edistymistä ja yksittäisistä aloitteista käytäviä keskusteluja seurataan poliittisella tasolla neuvostossa.
- Valtuuskunnat suhtautuvat erittäin myönteisesti siihen, että EU:n kilpailukykyä ja sisämarkkinoiden yhdentymistä koskevat aiemmat vuosikertomukset sulautetaan yhdeksi asiakirjaksi.
- Yhdennetty kertomus tarjoaa yleensä hyvän näyttöpohjan sisämarkkinoiden toimivuuden arviointia ja poliittisten tarpeiden yksilöintiä varten.
- Kertomuksen tulevia laadintoja silmällä pitäen on jatkettava ponnisteluja johdonmukaisemman analyttisen kehyksen esittämiseksi sulauttamalla paremmin yhteen kertomuksen eri osat tai luomalla entistä parempi kytkös niiden välille ja liittämällä jäsenvaltioiden suorituskykyä koskevat luvut yhtenäiseksi kokonaisuudeksi.
- Lisäksi on ilmaistu voimakasta mielenkiintoa nykyisen kehyksen täydentämiseen siten, että lisätään laadullisia ja määrällisiä indikaattoreita, joissa otetaan huomioon kilpailukyky ja sisämarkkinoiden yhdentyminen yrityksien, varsinkin pk-yrityksien, näkökulmasta.
- Voitaisiin tutkia edelleen mahdollisuutta ottaa käyttöön yksi pääindikaattori (tai rajallinen määrä pääindikaattoreita), jotta sisämarkkinoiden yhdentymistilanteelle saataisiin näkyvyyttä korkealla poliittisella tasolla.

e. Pk-yritysten rahoituksen saannin helpottaminen ja investointien edistäminen

Eurooppalaisilla pk-yrityksillä on jatkuvasti vaikeuksia lisätä kasvua ja laajentaa toimintaa niin sisämarkkinoilla kuin kansainväliselläkin tasolla. Lainsäädännöllisten esteiden, kuten kuormittavan lainsäädännön, kansallisen tason menettelyjen ja rajat ylittävän toiminnan esteiden¹⁵, ohella yritysten keskeisiä huolenaiheita on edelleen rahoituksen saanti. Se on sen vuoksi myös jatkuvasti EU:n tärkeimpiä poliittisia painopisteitä.

Huolimatta siitä, että tähän asiaan on kiinnitetty tiiviisti huomiota, pk-yrityksillä on edelleen vaikeuksia, ja tästä syystä jotkut niistä, erityisesti nopeasti kasvavat yritykset, joiden rahoitustarpeet ovat kriittisiä, päättävät siirtää toimintansa muualle maailmaan (erityisesti Yhdysvaltoihin) voidakseen laajentua.

Puheenjohtajavaltion tavoitteena on ollut muodostaa yleiskuva markkinatilanteesta, jotta voidaan arvioida, mitä EU voi tehdä rahoituksen saannin helpottamiseksi.

Siinä yhteydessä kartoitettiin kilpailukykyyn liittyviä EU:n eri rahoitusvälineitä, kuten Horisontti 2020 -puiteohjelma, yritysten kilpailukykyä ja pk-yrityksiä koskeva ohjelma (COSME),¹⁶ Euroopan rakenne- ja investointirahastot sekä ESIR-rahastosta saatava rahoitus¹⁷.

Lisäksi on korostettu tarvetta parantaa vaihtoehtoisten rahoituslähteiden, kuten pääomamarkkinoiden, riskipääoman ja joukkorahoituksen, saatavuutta. Näitä rahoituslähteitä käytetään laajemmin muualla maailmassa, ja niillä tulisikin olla suurempi rooli rahoituksen tarjonnassa sellaisille yrityksille, erityisesti pk-yrityksille ja aloitteleville yrityksille, joilla on vaikeuksia rahoituksen saannissa. EU:n nykyisillä rahoitusvälineillä, kuten ESIR-rahastolla, tulisi olla tähän liittyvä rooli.

¹⁵ Tarkasteltu edellä c kohdassa.

¹⁶ Yritysten kilpailukykyä ja pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskeva ohjelma (COSME) (2014–2020).

¹⁷ On myös kartoitettu edellisellä rahoituskaudella (2007–2013) saavutetut ohjelmien tärkeimmät tulokset.

Esille otettiin etenkin seuraavat asiat:

- Laaja kirjo rahoitusmahdollisuuksia on saatavilla EU:n rahoitusvälineistä, joilla saadaan yleensä aikaan hyviä tuloksia. Olisi kuitenkin hyödyllistä tutkia edelleen, miten pk-yritykset niitä käyttävät ja miten ne vaikuttavat pk-yrityksiin.
- Yritykset eivät usein ole perillä olemassa olevista mahdollisuuksista, ja kansallisten viranomaisten ja rahoitusmahdollisuuksista tiedottavien toimijoiden on usein vaikeaa levittää keskeistä tietoa tavoitelluille kohderyhmille. Tietojen levittäminen pk-yrityksille on ratkaisevan tärkeää.
- Rahoituksen tuntemusta ja sitä koskevaa tietoisuutta tulisi parantaa koulutuksella ja lisäämällä pk-yritysten, rahoituksen välittäjien ja olemassa olevan asiantuntemuksen välisiä yhteyksiä.
- Tietoisuutta EU:n rahoituksen keskusportaalista¹⁸ ja sen käyttöystävällisyyttä voitaisiin edelleen parantaa esimerkiksi tuomalla sitä entistä paremmin esiin ja panemalla liikkeelle pk-yritysten välittäjäorganisaatioita.
- On kannatettu vahvasti kunnianhimoisten toimien toteuttamista pääomamarkkinaunionin yhteydessä vaihtoehtoisten rahoituslähteiden edistämiseksi.
- Perinteisten rahoituslähteiden piiriin pääsyn, etenkin pankkilainojen saannin, helpottaminen on edelleen hyvin tärkeää talouden ekosysteemin osana myös perinteisille, vähemmän innovatiivisille pk-yrityksille, joiden kannalta vaihtoehtoisilla rahoituslähteillä on yleensä vähemmän merkitystä.
- On varmistettava hyvä koordinointi EU:n toimien ja jäsenvaltioiden nykyisten järjestelmien ja markkinaolosuhteiden välillä.

f. Arvoketjujen huomioon ottaminen politiikan suunnittelussa

Kansainväliseen tuotantoon ja kauppaan sekä kansainvälisiin investointeihin liittyvät järjestelyt toteutetaan entistä enemmän globaalien arvoketjujen puitteissa, joissa tuotantoprosessin eri vaiheet sijoitetaan eri maihin ja monissa tapauksissa eri mantereille.

EU on muita alueita pidemmällä alueellisen kaupan yhdentymisen suhteen. Sisämarkkinoiden ansiosta eurooppalaisten yritysten on helpompi hyötyä mittakaavaeduista ja myös liiketoimikustannukset ovat alentaneet. Tämä on puolestaan tarjonnut vankan perustan EU:n yrityksille niiden suuntautuessa kohti korkeampaa osaamistasoa edellyttäviin ja entistä suuremman lisäarvon tuottaviin toimintoihin. Tämä tarkoittaa sitä, että EU:n yrityksillä on jo otolliset mahdollisuudet osallistua globaaleihin arvoketjuihin ja hyötyä näiden arvoketjujen kasvusta.

¹⁸ www.access2finance.eu

Puheenjohtajavaltion tavoitteena on ollut saada parempi käsitys arvoketjujen toimintatavasta ja niiden merkityksestä yrityksille ja päättäjille – ottaen myös huomioon kirjeen, jonka komission jäsen Elzbieta Bienkowska lähetti kilpailukyvystä vastaaville ministereille (ks. edellä) ja jossa viitattiin toimenpiteisiin, joilla pyritään tukemaan EU:n yritysten integrointia osaksi eurooppalaisia ja globaaleja arvoketjuja.

Esiin tuotiin etenkin seuraavat asiat:

- Se, että EU:n ja kansainvälisen tason arvoketjut liitetään tiiviisti yhteen, nostaa esiin monimutkaisia kysymyksiä, joita on arvioitava huolellisesti EU:n tai kansallisten politiikkojen suunnittelun yhteydessä.
- Pk-yritykset voivat yleensä hyötyä erittäin paljon siitä, että ne ovat suoraan tai välillisesti osa globaaleja arvoketjuja.
- Vallitsee laaja yksimielisyys tarpeesta ottaa huomioon globaalit arvoketjut EU:n politiikan kehittämisessä. Olisi toteutettava lisätoimia entistä paremman ymmärtämyksen saamiseksi globaaleista arvoketjuista ja niiden merkityksestä EU:n päättäjille, mukaan lukien ymmärrys arvoketjujen eri vaiheisiin liittyvien mahdollisten vaihtoehtojen vaikutuksista.
- Pitkälle viety markkinoiden yhdentyminen on ratkaiseva edellytys alueellisella tasolla tapahtuvan arvoketjujen kehittämisen edistämiseksi. Sisämarkkinoiden edelleen syventäminen on tehokas väline lisäämässä EU:n houkuttelevuutta ja sen osuutta globaaleista arvoketjuista.
- Ei ole olemassa "samoja kaikille sopivia" -ratkaisuja yksittäisten toimintalinjojen edistämisessä. Arvoketjuja ja poliittisia kysymyksiä on arvioitava tapauskohtaisesti.
- Innovointia voidaan harjoittaa koko arvoketjussa muillakin kuin t&k-aloilla, esimerkiksi prosessien, logistiikan ja palvelujen tarjoamisen kaltaisilla aloilla.
- EU voi auttaa saattamaan yhteen eri aloja edustavat osapuolet, jotta voidaan tunnistaa eri sektorien, teknologioiden ja prosessien väliset, mahdollisesti merkittävän taloudellisen potentiaalin tarjoavat synergiaedut.
- Puheenjohtajavaltio on tutkinut avaruusalaan esimerkkinä havainnollistamaan globaalin arvoketjun toimintaa. Muiden alojen analysointia voitaisiin jatkaa seuraavilla puheenjohtajakausilla.

g. Klusteripolitiikan ja älykkään erikoistumisen strategioiden panos

Komission jäsen Elzbieta Bienkowska painotti kilpailukyvyistä vastaaville ministereille kesäkuussa 2015 lähettämässään kirjeessä (ks. edellä), että klusteripolitiikan ja älykkään erikoistumisen strategiat ovat tärkeimpiä välineitä edistettäessä teollisuuden kilpailukykyä, rajat ylittävää strategista yhteistyötä ja eurooppalaisten arvoketjujen kehittämistä.

Klusteripolitiikkoja käytetään Euroopan monilla alueilla innovoinnin ja teollisuuden nykyaikaistamisen vauhdittamiseksi. Ne voivat olla keskeisiä älykkään erikoistumisen strategioiden vetureita alueellisissa ja paikallisissa ekosysteemeissä, koska niiden avulla edistetään innovointia, teknologian käyttöönottoa ja tiedon leviämistä. Niillä voi olla myös tärkeä osa pk-yritysten saamisessa mukaan alueelliset ja kansalliset rajat ylittäviin innovointiprosesseihin ja arvoketjuihin.

Puheenjohtajavaltion tavoitteena oli tarkastella EU:n nykyisiä tämän alan politiikkoja ja selvittää mahdollisia etenemistapoja. Erityisesti seuraavat asiat tulivat esiin keskusteluissa:

- Jäsenvaltiot ovat suhtautuneet myönteisesti välineisiin, jotka komissio on ottanut käyttöön klusterien välisen yhteistoiminnan helpottamiseksi.
- On tärkeää maksimoida erilaisten olemassa olevien välineiden ja politiikkojen synergiaedut.
- Koska olemassa olevien toimenpiteiden kirjo on laaja, nykyisistä EU:n politiikoista ja niiden tehokkuudesta (tähänastisista tuloksista, nykyisistä puutteista jne.) olisi hyödyllistä tehdä johdonmukainen yleiskatsaus.
- Klusteristrategioilla voidaan saada aikaan konkreettisia tuloksia edistämällä teollisuuden ja palvelujen välisiä yhteyksiä, tukemalla innovointia ja yrittäjyyttä ja ottamalla pk-yritykset mukaan kansalliset rajat ylittäviin arvoketjuihin.

- Ne voivat myös edistää pk-yritysten osallistumista EU:n ohjelmiin, kuten Horisontti 2020 -ohjelmaan.
- Klusteristrategioilla voi olla tärkeä osa yksityisten investointien saamiseksi innovatiivisiin hankkeisiin, teollisuuden nykyaikaistamiseen jne.
- EU:n osallistuminen voi tuoda merkittävää lisäarvoa, sillä se edistää alueiden välisten, yleiseurooppalaisten klusterihankkeiden ja älykkään erikoistumisen strategioiden kehittämistä ja niihin osallistumista.
- Kehitystasoltaan huomattavan erilaisten Euroopan alueiden yhteen liittämisen mahdollisuutta olisi selvitettävä edelleen.

IV JOHTOPÄÄTÖS JA SUOSITUKSET

Kilpailukykykökohtien valtavirtaistamisessa on kyse siitä, että kilpailukykykysymykset otetaan huomioon EU:n politiikassa ja politiikan koordinoinnissa kansallisella tasolla kilpailukykyneuvoston toimeksiannon mukaisesti. Se olisi nähtävä dynaamisena ja jatkuvana prosessina.

Kilpailukykykökohtien valtavirtaistamistoimien tarkoituksena ei ole toistaa neuvoston muissa kokoonpanoissa tehtyjä toimia tai olla päällekkäisiä niiden kanssa. Valtavirtaistamisella ei ole myöskään tarkoitus kyseenalaistaa tärkeiden ja laillisten yleisen edun mukaisten tavoitteiden toteuttamista.

Kilpailukykyneuvoston olisi lisäarvoa tuodakseen sen sijaan tarkasteltava vähiten kuormittavia, tehokkaimpia ja taloudellisimpia tapoja saavuttaa perussopimuksen tavoitteet kaikissa politiikoissa, joilla mahdollisesti on merkittävä vaikutus kilpailukykyyn sekä kilpailukykyneuvoston toimivallan puitteissa että sen ulkopuolella, ja parannettava kilpailukykyyn vaikuttavien politiikkojen johdonmukaisuutta. Kilpailukykyneuvoston olisi myös viestittävä kilpailukykyyn liittyvistä, tiettyihin politiikanaloihin tai reaalityöelämän kehitykseen yhteydessä olevista huolenaiheista.

Tällöin olisi kiinnitettävä erityistä huomiota sisämarkkinoiden eheyden takaamiseen ja edistettävä aktiivisesti niiden toteutumista. Kaikkien sisämarkkinoiden oikeusperustaan (SEUT 114 artikla) nojautuvien ehdotusten olisi joka tapauksessa edistettävä tosiasialla sisämarkkinoiden parempaa toimintaa.

Italian, Latvian ja Luxemburgin muodostama puheenjohtajakolmikko on jäsenvaltioiden ja komission vahvalla tuella toteuttanut monenlaisia toimia, joilla pyritään parantamaan kilpailukykyneuvoston työskentelymenetelmiä ja edistämään kilpailukykyäkökohtien valtavirtaistamista.

Työskentelymenetelmien muutosten toteuttaminen vie aikansa. On selvää, että niitä on testattava ja parannettava vähitellen, jotta johdonmukaisella tavalla saadaan aikaan parempia ja konkreettisia tuloksia. Tässä selvityksessä esitettyihin työskentelymenetelmiin perustuvan paremman hallintorakenteen olisi keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä osaltaan vahvistettava kilpailukykyneuvoston vaikutusvaltaa antamalla merkittävämmän panoksen EU:n kilpailukyvyn kannalta tärkeisiin kysymyksiin.

Saatujen kokemusten ja edellä kuvatun työn tärkeimpien tulosten perusteella puheenjohtajavaltio Luxemburg antaa jäljempänä esitetyt suositukset.

- **Puheenjohtajavaltion valtavirtaistamislue**ttelosta voi tulla keskeisimpien kilpailukyvyn kannalta merkittävien asioiden seurantaväline. Se olisi pidettävä ajan tasalla, ja sen olisi oltava tausta-asiakirjana poliittiselle prosessille kansalliset koordinoitimet mukaan lukien. Jotta luettelosta tulisi operatiivisempi, siihen voitaisiin tulevaisuudessa lisätä yksityiskohtaisempia tietoja, kuten tiedot luettelossa olevien eri asiakokonaisuuksien ja aloitteiden tilanteesta, vaikutustenarviointien mahdollisesta suorittamisesta ja siitä, miten ne on suoritettu (erityisesti kilpailukyvyn osalta).
- **Kilpailukykytilanteen tarkistaminen** on osoittautunut hyväksi välineeksi kilpailukykykökohtien valtavirtaistamisen seurantaa ja kilpailukykyneuvoston toiminnan parantamista varten. Tarkistamisen olisi oltava esityslistan ensimmäinen kohta jokaisessa kilpailukykyneuvoston istunnossa. Sitä olisi parannettava vähitellen kokemusten pohjalta, myös pitäytymällä keskusteluissa paremmin käsiteltävässä asiassa ja varmistamalla järjestelmälliset jatkotoimet. Sisällön osalta tarkistamisen olisi jokaisella kerralla liityttävä läheisesti kyseisen kilpailukykyneuvoston istunnon esityslistalla oleviin asioihin.
- **Kilpailukykyä ja kasvu**a käsittelevällä korkean tason työryhmällä voi olla tärkeä merkitys kilpailukykykökohtien valtavirtaistamisessa. Tulevat puheenjohtajavaltiot voivat pohtia perusteellisten jatkoanalyysien tekemistä valtavirtaistamisesta korkean tason työryhmässä. Sitä voitaisiin hyödyntää pysyvien edustajien komitean valmistelun pohjalta neuvoston keskusteluissa. Korkean tason työryhmä voisi myös osallistua tarkistamiseen liittyviin jatkotoimiin.
- Yleisemmin on olennaisen tärkeää edistää edelleen **kilpailukykyä koskevaa yhdennettyä lähestymistapaa** kilpailukykyneuvostossa ja neuvoston eri kokoonpanojen kesken. Keskeisiä kysymyksiä koskevien eri näkökantojen kokoaminen yhteen järjestämällä eri työryhmien yhteisiä kokouksia voi olla tehokas menetelmä eri alojen asiantuntijoiden välisen yhteisymmärryksen saavuttamisessa.
- Kilpailukykyyn kytkeytyvien laajojen poliittisten prosessien, kuten **digitaalisia sisämarkkinoita koskevan strategian** ja **sisämarkkinastrategian**, hallintaa tulisi tehostaa. Kilpailukykyneuvoston olisi hoidettava aktiivisesti tehtävänsä ja tehtävä säännöllisesti selkoa näillä osa-alueilla saavutetusta edistymisestä.
- On suuri tarve saada tarkempia tietoja **komission suunnittelemien erityistoimien ajoituksesta ja sisällöstä** kilpailukykykökohtien valtavirtaistamisen syventämiseksi ja myös **EU:n teollisuuden digitalisoinnin** osalta.
- Komission olisi tärkeää tarvittaessa noudattaa edelleen tai laatia horisontaalisia toimenpiteitä täydentävää **erityispolitiikkaa** tai **toimintasuunnitelmia** tietyillä teollisuuden aloilla ja arvoketjuissa.
- Neuvoston olisi myös edelleen säännöllisesti seurattava **neuvoston päätelmien täytäntöönpanoa**. Latvian puheenjohtajakaudella tehtiin laaja arviointi, jollainen voitaisiin tehdä uudestaan vuoden 2016 aikana.

Puheenjohtajavaltio Luxemburg pyytää seuraavia puheenjohtajavaltioita ja komissiota tukeutumaan tässä selvityksessä tältä osin tehtyihin havaintoihin ja tarkastelemaan niitä koskevia jatkotoimia.